

(1339) **Užití ricinového oleje k ochraně hnacích řemenů.**

Kožené řemeny hnací, jež často berou zkázu žravostí krys a myší, možno ochrániti tím, že se natrou olejem ricinovým. Též ve stájích a kolnách, kdež se uschovávají kožené postroje a pod., možno oleje tohoto s výhodou užití. Neboť nezapuzuje toliko ona žravá zvířata, nýbrž činí též kůži hebkou a trvanlivější. Též jako mazadlo na obuv hodí se olej ricinový znamenitě.

(1340)

Blakoll.

Tímto názvem označuje se směs tuku z vlny, petroleje a vody, již se užívá při umělé výrobě vlny. Olej tento se připravuje následujícím způsobem:

Roztaví se v železném kotli 60 kg co nejčistšího tuku z vlny a přidá znenáhla 40 kg oleje lubrikatingového nebo lehkého petroleje škotského, čímž utvoří se stejnotvará, hustá massa. Když byla teplota klesla na 40—45°, přiléváme znenáhla za ustavičného míchání 20—25 l vody a mícháme dále massou tak dlouho, až vychladne.

(1341)

Pařížská neb berlinská modř ve vodě rozpustná.

Dle Brücka vyrábí se následovně:

Rozpustíme 217 g žluté krevní soli (ferrocyanium) v dvoj- až trojnásobném množství horké vody a když se byla dokonale rozpustila, přilejeme ještě jednou tolik vody, takže činí směs celkem asi 1 l. Dále připravíme si roztok 100 g chloridu železitého v takovém množství vody, aby činil rovněž asi 1 l. Oběma roztokům pak přidáme po 2 l roztoku soli Glauberovy, promísíme důkladně a chováme oba roztoky zvlášť. Po té smísíme libovolný díl roztoku krevní soli a soli Glauberovy se stejným dílem roztoku chloridu železitého a Glauberovy soli. Tím povstane modrá sraženina, již pak na filtru tak dlouho vypíráme, až odtékající voda se začíná silně na modro zbarvovati. Po té ustaneme ve vypírání a usušíme modrou sraženinu v mírné teplotě. Takto připravená, ve vodě rozpustná modř berlinská jeví, když byla dokonale uschla, na lomu krásný bronzový lesk..

Modř tato hodí se obzvláště dobře k přípravě modrých inkoustů, otiskovacích barev, modřidla a pod. a zasluhuje též pro svou láci všestranné pozornosti.

(1342)

Tuk ku spajování (letování)

připravíme důkladným promísáním kalafuny a loje. Tavíme pryskyřici zvolna tak dlouho, až počíná kouřiti, pak ji sejme s ohně a přidáme takové množství loje, aby směs měla as hutnost másla; byla-li by massa ustydnuvši příliš tvrdá a tuhá, roztavíme ji znova a přidáme ještě část loje. Když jsme tak byli dosáhli žádoucí hutnoty, přidáme prášku salmiakového a to nejlépe tím způsobem, že massu roztavíme, přidáme salmiak a mícháme massou tak dlouho, až vychladne.

Tohoto tuku lze s výhodou použiti při jakémkoliv spajování a předčí v tom směru rozhodně kalafunu.

Dle H. Thauskyho připraví se nejlépe dle následujícího předpisu:

Nejprve roztavíme $\frac{1}{4}$ kg kalafuny, přidáme 15 g hovězího loje a $\frac{1}{8}$ kg čištěného oleje, vše dobře promísíme a necháme pak téměř docela vychladnouti. Po té rozpustíme 50 g salmiaku ve vlažné vodě a přilejeme roztok k tuku. Po té massou důkladně mícháme as $\frac{3}{4}$ hodiny přidávajíc ustavičně oleje, až massa vychladne a nabude bělavožluté barvy. Byl-li by tuk při spajování ještě příliš tuhý, přidáme ještě něco oleje. Takto připraveným tukem letuje se dobře a lehce.

(1343)

Příprava barvy do másla.

Barva, již dodá se máslu přirozené barvy, připraví se nejlépe tímto způsobem:

V 98 dílech nejlepšího oleje provenčského rozpustíme 2 díly etherového extraktu orleanu nebo 10 dílů suchého orleanu v prášku, rozpouštíme směs asi po 2 hodiny v parní lázni občas jí míchajíc a pak zůstavíme v klidu. Po 8 dnech procedíme směs a uschováme hotovou barvu v láhvích z hnědého skla, dobře uzátkovaných. Na 1 l smetany beřeme šest kapek barviva.